

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Ju2018/00485/L5

Yttrande över SOU 2018:2 - Stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och andra samhällsnyttiga funktioner

Kommunal har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad utredning och framför följande synpunkter:

Allmänt

Som facklig representant organiserar Kommunal personal inom räddningstjänst och ambulanssjukvård. Kommunal delar utredningens syn om behovet av en heltäckande straffrättslig reglering med syfte att skydda den samhällsnyttiga funktion som blåljusverksamheten utgör.

I utredningen föreslås det straffrättsliga skyddet stärkas genom följande ändringar förs in i brottsbalken:

1. Ett nytt brott med benämning blåjussabotage.
2. Skärpning av straffet för grovt våld eller hot mot tjänsteman.
3. Angrepp mot någon i eller med anledning av dennes yrkesutövning föreslås som ny straffskärpningsgrund.

Kommunal tillstyrker utredningens förslag.

Hot och våld mot blåljusverksamhet

Kommunal vet genom vittnesmål från medlemmar att många inom räddningstjänst och ambulanssjukvård möter skadegörelse, hot och våld i samband med sin yrkesutövning. Siffror från Kommunals medlemsundersökning visar exempelvis att var tolfte person inom räddningstjänsten har utsatts för våld senaste året och att var sjätte har hotats i samband med sin yrkesutövning. Problemet med hot och våld riktat mot räddningspersonal är allvarligast i storstadsregionerna, där uppåt var fjärde tillfrågad har hotats i tjänsten.

Vidare finns en stor oro för att utsättas för hot och våld, och som utgör en psykisk påfrestning på arbetsplatsen. Det kan leda till stress och rädsla för att utöva yrket. Nästan fyra av tio som arbetar som personal inom räddningstjänsten anger att de är oroliga för att utsättas för hot och våld inom yrket.

Hot är alltid allvarligt, men ur samhällssynpunkt är det särskilt oroande när hotet riktas mot personer som i sin yrkesroll räddar liv. Mot bakgrund av situationen har Kommunal drivit på för straffskärpning och förändringar i brottsbalken för att omfatta angrepp med syfte att störa eller hindra hjälpinsatser.¹ Förbundet välkomnar att utredningen föreslår åtgärder i linjer med de vi efterfrågat.

¹ Kommunal (2017) *Hot och våld mot räddningstjänstpersonal - en lägesrapport*

Kommunal.

Angrepp på räddningspersonal är ett oacceptabelt hot mot en grundläggande samhällsfunktion. I den mån blåljuspersonal ändå möter hot och våld måste det samtidigt finnas resurser att möta detta. En grundläggande problematik är den resursbrist som gjort att utryckningar idag sker med mindre personal än tidigare. Vid utryckning till hotfulla situationer, som exempelvis anläggda bränder, leder detta till större otrygghet för räddningstjänstpersonalen. Det straffrättsliga skyddet är viktigt, men långsiktigt måste tryggheten för blåljuspersonal också stärkas genom förbättrad bemanning och ökade resurser.

Vänliga hälsningar
Kommunal

Tobias Baudin
Ordförande Kommunal

Hampus Andersson
Utredare Kommunal